

PAS A DESNIVELL

VINDRAN O NO VINDRAN?

L'alegria estadística nacional prossegueix aplicada ara al turisme. Un cop fets els números d'actualitat, sembla que de moment l'onada de visitants només ha disminuït en un 6% en relació al nombre registrat en aquesta mateixa època de l'any darrer. Per què doncs, ens hem de preocupar? Si això és de veritat així, fa l'efecte que aquest forat del 6% el taparem d'una manera o altra i que, almenys per aquesta banda, no hi haurà catàstrofe.

Però la gent, sobretot la dedicada a la indústria turística i a totes les activitats que s'hi relacionen o se'n deriven, està espantada. No ho veu tan clar com diuen. El país continua divorciat de les xifres oficials, no hi té la fe necessària per a consolidar la felicitat decretada la qual, com totes les coses que són producte del somni, requereixen que la part afectada hi ajudi, que obeeixi la veu dels hipnotitzadors autoritzats.

Passa que al marge de la triomfal eloqüència dels càlculs de gabinet, la gent s'adona que aquest any es veuen molt pocs cotxes amb matrícula estrangera i escassos forasters a peu. A més, llegeix que els hotels estan gairebé buits, que a la costa es troben cases i pisos amb unes facilitats desacostumades i

que, en aquest capítol, els preus baixen, un miracle digne d'admiració; ja se sap que els preus tenen un amor propi i un sentit de la dignitat vivíssims, que no retrocedeixen mai, donant-nos un exemple de resistència en places ocupades que ja el voldrien per a ells alguns episodis bèl·lics de la història universal.

Les primeres reaccions destinades a «tapar el forat» són humils, prova que l'alarma està sota control. El desdèjuni obligatori en els hotels és un cop de molt d'efecte: els turistes esmorzaran per prescripció cominatória o bé pagaran l'esmorzar encara que no se'l mengin. El mal és que aquesta providència tan astuta es basa en el fet que vinguin visitants, perquè si no en vénen o continuen venint-ne pocs, no notarem gaire els beneficis de la gana matinal dels hostes. L'altra reacció (la segona, de moment) és recomanar el turisme nacional, l'interior, el practicat per nosaltres mateixos. Es una rèplica magnífica, plena d'imaginació, un veritable cant a l'autosuficiència. Hem demostrat sovint que no necessitem ningú i això constituiria una bona lliçó per als nostres enemics de sempre. Però què passarà amb les divises? Cada any, a finals de temporada, el ciutadà corrent s'assabentava que l'entrada de divises gràcies al turisme ens havia donat un gran respir, que havia anivellat complicades balances comercials. El ciutadà, personalment, no notava res, més aviat se sentia pitjor a causa de l'elevació dels preus al final de la temporada turística, però si veia que les altes esferes estaven contentes feia el cor fort i provava de somriure, encara que fos d'una manera figurada.

El turisme interior pot topar amb fortes frenades d'entusiasme. En aquests moments, la gent sembla més amoïnada fent números per veure com s'ho arreglarà per seguir vivint sense moure's de casa que no pas planificant alegres sortides familiars. Temo que, en tot cas, també serem un turisme «pobre», amb una perillosa experiència en qüestió d'entrepans del país.

Però tornem al turisme internacional, que mentre no se li trobi un substitutiu adequat és el que compta. Durant molts anys n'hem fet grans bocades. Per tal de rendir-hi culte, hem sacrificat el paisatge, hem fet malbé una colla de coses i ens hem resignat a unes especulacions depredatòries a data fixa. Hi ha el perill, ara, que el turisme desaparegui i el mal quedi, hauríem fet un pèssim negoci. Aquesta circumstància deplorable ens obligaria a fer examen de consciència i a sospesar-ho tot. No quedaria res de positiu? La primera cosa que fa aparició empena pel desig, tan humà, de salvar el que es pugui, és l'espavilament col·lectiu. S'ha dit molt, és un lloc comú, que les onades successives de visitants estrangers ens ha obert els ulls, han orejat una mica —o molt, segons com es miri— els nostres costums: ja que ens endinsàvem poc per Europa, ens l'han portada a domicili i, per sort, ja no serem mai més com abans.

Una sort, s'entén, condicionada a que la part positiva segueixi fent el seu curs, ja que altrament ens quedaríem com la núvia de la dita: vestits de blanc de cap a peus i abandonats al peu de l'altar. Vol dir que ens trobaríem amb el paisatge deteriorat, empobrits i espavilats, quan tothom sap que per suportar amb resignació la fallida i la misèria que comporta és millor ensopir-se una mica. En això, cal donar la raó als eminents teòrics del país que sempre han considerat la intel·ligència amb aprensió, i que veuen les obertures com a causants de perjudicials corrents d'aire.

Cal esperar que la part positiva que he esmentat de passada trobi la seva jeia, que l'espavilament ens quedi i el turisme vagi prenent unes proporcions que ens el faci més digerible. Al capdavall, resultava que les divises, per a l'home del carrer, eren una mena d'oncle d'Amèrica, terra a l'Havana, un factor tan impalpable com les complicades transaccions del conte de la lletera.

PERE CALDERS